

Marek Hohenauer

Radny Miasta Krakowa

Kraków, 06.07.2026

Stanisław Kracik

Prezydent Miasta Krakowa

INTERPELACJA

w sprawie skuteczniejszego przeciwdziałania nielegalnemu graffiti i bazgrołom na elewacjach budynków

Do Prezydenta Miasta Krakowa

Szanowny Panie Prezydencie,

zwracam się z interpelacją w sprawie nielegalnego graffiti, bazgrołów i innych aktów wandalizmu pojawiających się na elewacjach budynków, w szczególności w centrum Krakowa oraz na obiektach zabytkowych.

Problem ten nie należy do kategorii zagrożeń bezpośrednio zagrażających życiu lub zdrowiu mieszkańców, ale ma istotny wpływ na jakość przestrzeni publicznej, poczucie porządku, wizerunek Krakowa oraz koszty ponoszone przez właścicieli nieruchomości i miasto.

Nielegalne napisy i znaki graficzne szpecą kamienice, budynki mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej, wiadukty, przejścia podziemne, przystanki oraz elementy miejskiej infrastruktury. Szczególnie dotkliwe są przypadki niszczenia elewacji zabytkowych, których oczyszczanie wymaga specjalistycznych metod, większych nakładów finansowych i często dodatkowych uzgodnień konserwatorskich.

Miasto podejmuje działania w tym zakresie, w tym rozwija system zgłoszeń, usuwa bazgroły z nieruchomości komunalnych oraz umożliwia właścicielom zabytków ubieganie się o dotacje na usuwanie nielegalnego graffiti. Mieszkańcy i właściciele budynków oczekują jednak, że działania te będą szybkie, czytelne i skutecznie połączą usuwanie zniszczeń z realnym wykrywaniem sprawców oraz profilaktyką.

W związku z powyższym proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Ile zgłoszeń dotyczących nielegalnego graffiti, bazgrołów i innych aktów wandalizmu na elewacjach budynków wpłynęło do miejskich jednostek w 2024 roku, 2025 roku oraz w pierwszym półroczu 2026 roku?
2. Proszę o przedstawienie danych z podziałem na:
 - nieruchomości komunalne,
 - budynki prywatne,

- obiekty wpisane do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków,
 - obiekty infrastruktury miejskiej, w tym przystanki, wiadukty, tunele, przejścia podziemne i ekrany akustyczne,
 - dzielnice lub obszary miasta, w których zgłoszenia występują najczęściej.
3. Jaki jest średni czas od zgłoszenia nielegalnego graffiti do podjęcia interwencji oraz do jego usunięcia z:
- budynków komunalnych,
 - infrastruktury miejskiej,
 - elewacji zabytkowych,
 - miejsc szczególnie eksponowanych, takich jak centrum miasta, główne ciągi piesze i turystyczne?
4. Czy miasto posiada standard maksymalnego czasu reakcji na zgłoszenie nielegalnego graffiti w obszarach zabytkowych i reprezentacyjnych? Jeżeli tak, proszę o wskazanie tego standardu oraz informacji, jak jest realizowany w praktyce.
5. Czy możliwe jest wprowadzenie priorytetowego trybu usuwania nielegalnych napisów i bazgrołów z elewacji zabytkowych oraz obiektów znajdujących się na obszarze historycznego centrum Krakowa?
6. Czy miasto prowadzi publicznie dostępny rejestr lub zestawienie zgłoszeń dotyczących nielegalnego graffiti, wraz z informacją o statusie sprawy: przyjęte, w trakcie realizacji, usunięte lub przekazane do właściwego właściciela nieruchomości?
7. Czy system zgłoszeń jest wystarczająco prosty i jednolity dla mieszkańców? Czy miasto planuje stworzenie jednego, powszechnie promowanego kanału zgłoszeń, który umożliwiałby przesłanie zdjęcia, lokalizacji i krótkiego opisu zdarzenia?
8. Ile spraw dotyczących nielegalnego graffiti zostało w 2024 roku, 2025 roku oraz w pierwszym półroczu 2026 roku przekazanych Policji lub Straży Miejskiej Miasta Krakowa?
9. Ile sprawców udało się ustalić, ile postępowań zakończyło się mandatem, wnioskiem o ukaranie albo innymi konsekwencjami prawnymi oraz jaka była wysokość odzyskanych kosztów usuwania zniszczeń?
10. Czy miasto analizuje miejsca, w których nielegalne graffiti pojawia się wielokrotnie, aby wprowadzać tam działania prewencyjne, takie jak:
- poprawa oświetlenia,
 - monitoring,
 - częstsze patrole,
 - zabezpieczenia powierzchni ułatwiające czyszczenie,
 - szybkie usuwanie nowych bazgrołów,
 - zmiana sposobu zagospodarowania szczególnie narażonych miejsc?
11. Jaki jest aktualny stan funkcjonowania systemu dotacji dla właścicieli zabytkowych budynków na usuwanie nielegalnego graffiti? Proszę o wskazanie:
- liczby złożonych wniosków,
 - liczby przyznanych dotacji,
 - łącznej kwoty wsparcia,
 - średniego czasu rozpatrywania wniosku,
 - podstawowych warunków otrzymania dofinansowania.

12. Czy miasto planuje rozszerzenie wsparcia również na właścicieli budynków, które nie są zabytkami, ale znajdują się w szczególnie eksponowanych częściach miasta i ponoszą wysokie koszty regularnego usuwania bazgrołów?
13. Czy możliwe jest uruchomienie programu szybkiej pomocy dla wspólnot mieszkaniowych i właścicieli kamienic, którzy zgłaszają świeże akty wandalizmu na elewacjach budynków?
14. Czy miasto prowadzi lub planuje prowadzić działania edukacyjne wyraźnie rozróżniające nielegalne bazgroły i wandalizm od legalnego street artu realizowanego za zgodą właścicieli oraz w uzgodnionych lokalizacjach?
15. Czy miasto rozważa rozwój legalnych, jasno określonych miejsc przeznaczonych do twórczości street artowej, muralowej lub graffiti, przygotowywanych we współpracy z mieszkańcami, artystami, właścicielami nieruchomości i radami dzielnic?
16. Czy po uruchomieniu lub rozszerzeniu takich legalnych przestrzeni miasto będzie monitorować ich wpływ na skalę nielegalnych napisów w najbliższym otoczeniu oraz na innych obiektach miejskich?
17. Czy zostanie przygotowany coroczny, publiczny raport dotyczący nielegalnego graffiti w Krakowie, obejmujący liczbę zgłoszeń, koszty usuwania, czas reakcji, liczbę wykrytych sprawców, najczęściej dotknięte obszary oraz efekty działań profilaktycznych?

Nielegalne graffiti i bazgroły nie są sztuką uliczną, lecz formą niszczenia wspólnej przestrzeni i cudzej własności. Kraków potrzebuje jednocześnie szybkiego usuwania zniszczeń, skuteczniejszego wykrywania sprawców, wsparcia dla właścicieli budynków oraz rozsądnego rozwijania legalnych form street artu.

Szybka reakcja, zwłaszcza w odniesieniu do zabytkowych kamienic i miejsc reprezentacyjnych, ma znaczenie nie tylko estetyczne. Jest również sygnałem, że miasto nie akceptuje degradacji przestrzeni publicznej i konsekwentnie dba o swoje dziedzictwo.

Z wyrazami szacunku

Marek Hohenauer
Radny Miasta Krakowa